

Opini3n

# ANTONI TORRENS GOST (SEMBLANÇA)



Sebastià Frau i Gaia

A freq dels vuitanta, Antoni Torrens Gost (sa Pobla, 1937) sosté, amb un somriure en el qual no s'albira ni un bri de melangia, que son projecte vital és mantenir-se actiu. D'aquesta manera —impedint que les neurones descansin, segons les seves paraules—, es minimitzen i retarden els efectes d'uns anys que, tanmateix, hi són. Bé està que un activista de primer ordre, una persona que no s'ha aturat mai de tenir currolles d'interès col·lectiu, es reconegui en la pròpia essència. Es reconegui en allò que el defineix per damunt de qualsevol altra consideració: l'activisme. I, amb més precisió, l'activisme cultural orientat a la recuperació i la difusió de les manifestacions populars més arran de terra: la música, la versificació, la festa al carrer, el ball, la conversa distesa entorn del foc on crepiten un bon grapat de somnis, d'esperances i d'enyors.

De pares pagesos, petits propietaris que a c3pia d'esmerçar-hi hores podien viure de la terra de manera folgada —a mitjan segle passat, aix3 encara era possible—, Antoni Torrens semblava predestinat a seguir el mateix camí. Però la capacitat per a l'estudi que el mestre de primària Don Pep Pastor, de qui guarda un gratíssim record, saber veure i la ferma voluntat de sa mare —sempre les mares, sempre les dones!— el dugueren per unes sendes diferents. Amb gran facilitat per a les ciències, era un lector apassionat, i de ben jovenet maldava per aconseguir c3mics, novel·les, poesies, peces teatrals i assaigs de tota casta amb què fer créixer son esperit inquiet. Ja establert a Palma per estudiar el batxillerat intern als Teatins, evoca la llibreria Fiol —ubicada antigament a la Rambla— com el lloc on passava llargues hores a la recerca de l'obra que deixondís un interès sempre a punt.

Si llegia era per plaer, però també per congriar una visió crítica del món, explorar zones del coneixement ignotes i examplar son camp de visió. Però el producte de tot plegat fou que li cresqué del fons de l'ànima un alè d'inconformisme i de contestació que, al cap i a la fi, li provocaren més d'un problema amb les autoritats acadèmiques franquistes de la Universitat de Barcelona, on cursà els estudis de farmàcia. A finals de la dècada dels cinquanta i a principis dels seixanta, el món cultural barceloní començava a desvetllar-se, i Antoni Torrens hi prengué part. Els recursos eren escassos, com ma-

**Amb gran facilitat per a les ciències, era un lector apassionat, i de ben jovenet maldava per aconseguir c3mics, novel·les, poesies, peces teatrals i assaigs de tota casta**

nen les convencions referides a un estudiant universitari, i, per poder anar al teatre i al Liceu, n'Antoni feu part sovint de la claca. Aix3 li permeté familiaritzar-se amb el món musical i teatral i gaudir d'experiències del tot noves impossibles d'experimentar a la Mallorca d'aleshores.

► **De l'època barcelonina** de la universitat rememora el mercat de llibres de vell de Sant Antoni, els diumenges, on acudia fidel. Allà comprà, en edicions argentines, llibres prohibits de Simone de Beauvoir, García Lorca i Sartre..., i una magna obra en cinc toms de Charles Moeller que analitzava la literatura universal del segle XX des d'una perspectiva cristiana. D'aleshores té ben presents les xerrades de literatura amb el metge psiquiatra Nicolau Llaneras, l'advocat Miquel Servera i el metge pediatra Josep Simonet, amb els qui anava freqüentment a dinar a Can Quimet, al carrer del Consell de Cent. Però el seu univers encara s'havia d'engrandir més quan, acabats els estudis de farmàcia, una beca del govern francès li permeté estar durant un curs sencer a París per especialitzar-se en matèries grasses. A París, a la dècada dels seixanta, bullia la intel·lectualitat, i autors aleshores poc coneguts com Garcia Márquez o Vargas Llosa eren comentats en els cercles dels estudiants americans que Antoni Torrens freqüentava.

Dels seus volts pel món del coneixement, n'Antoni en tragué una conclusió que l'ha acompanyat durant tota la vida: no veure res que no tingués solució i emprendre qualsevol projecte que volgués emprendre amb valentia. De tornada a Mallorca, i casat amb na Francesca (també apotecària), exercí d'apotecari en diferents ubicacions. Però havia d'aparèixer —i aparegué— l'home d'acció, l'home inesgotable de voluntat ferma que quan vol fer una cosa la fa. Un dia —vés a saber quin dia— començà a recordar les cançons que, d'infant, sentia cantar als jornalers llogats a les finques dels seus pares (cançons de batre, cançons de collir olives...), i els balls, i els sons de les xeremies... I decidí que havia d'obrir els ulls a la gent del camp, als pagesos que s'ha-



Antoni Torrens Gost

vien de redimir del caciquisme i que tenien un món tan petit que de Sa Pobla estant no gosaven travessar la cruïlla de Campanet. I empengué aquesta tasca ingent de recuperar, dignificar i difondre les manifestacions més preuades de la cultura popular. I entre aquestes manifestacions, la festa de Sant Antoni, tan de sa Pobla, que reproduceix el darrer dissabte de cada mes de gener al barri barceloní de Gràcia des de fa vint-i-cinc anys, on tothom l'espera com una cosa pròpia.

► **N'Antoni explica els inicis** i la realitat actual de la festa de Sant Antoni a Gràcia. Resultà que tenia els tres fills estudiant simultàniament a Barcelona (Josep Maria i Tonina, apotecària, i Maria del Mar, filologia), residenciats al barri de Gràcia. L'enyorança de la festa de Sant Antoni que li expressà una amiga poblera, Conxa Fiol, també resident a Barcelona, el decidiren sense cap recança ni una a muntar el primer fogueró a la plaça del Diamant. Tan remarcable va ser el ressò que tingué que en poc temps la plaça resultà petita i els foguerons ocuparen ben aviat també la plaça de la Virreina, la del Raspall i vint carrers del barri. I com que la nova arribà a l'Ajuntament de Barcelona, l'any 1998 n'Antoni fou condecorat amb la medalla d'or de la ciutat en reconeixement a la tasca de foment dels vincles entre Mallorca i Catalunya mitjançant la cultura popular.

PS: És fàcil que el veieu pels voltants del carrer dels Oms caminant amb pas decidit. Mai no va apresat del tot, i sempre tindrà una bona estona per a una conversa distesa. Escolta i parla. Parla i escolta. Us parlarà de l'estat de la llengua catalana al nostre país, de política, del procés cap a la independència, del medi ambient, de la situació de la investigació, de la darrera lectura... Emperò, sense ni mica de nostàlgia. No va amb ell lamentar-se per allò que hauríem pogut fer i hem deixat de fer. Potser que us expliqui, amb una certa brillantor en els ulls, que de totes les influències rebudes en destaca la del seu gran amic ja desaparegut l'escriptor i dramaturg Alexandre Ballester, una persona culta com poques que li ensenyà a resseguir les petges de la saviesa. I si la cosa s'estén, es declararà un enamorat passional de la música popular italiana, fonament de molts pasatges operístics, que escolta freqüentment i amb delit, en especial Roberto Murolo, de qui recomana les versions a piano de les seves cançons. Ara per ara du entre mans la lectura de la *Divina comèdia*, traduïda al català per Joan F. Mira, i té a l'abast permanent els poetes catalans que més el corprenen: Tamarit, Espriu, Martí i Pol, Salvat-Papasseit...



Llama la atenci3n

► La claridad y contundencia con que **Fina Santiago**, dirigente de Més, rechazó el intento de aprovechar el río revuelto del PSOE para que tanto su grupo como Podemos tratasen de pescar militantes de sus socios en el Govern.

► La desfachatez de los declarantes en los casos **Gürtel** y tarjetas **'black'**, que llenan de argumentos a quienes pregonan la corrupción global del sistema.

► Que se haya dado un plazo de un año para resolver el requisito de **catalán** a 400 trabajadoras de residencias de mayores.

► Que **Cort** promueva la producción agrícola y un banco de tierras.

Pros y Contras



**Més y Podemos tratan de quitar militantes a sus socios del PSOE**

El partido de los círculos y los econacionalistas abren las puertas a los "socialistas de corazón" aprovechando la crisis que azota al PSOE en Madrid.

**M. J. Díez Después de las catástrofes viene el pillaje y en esta guerra cruenta el botín se mide en sufragios**

► Abrir los brazos fraternales a las ovejas que han perdido su pastor y buscan nuevos campos donde triscar es muy solidario, pero la política, más que rumiantes, da carnívoros. En la guerra del PSOE muchos están dispuestos a arrojarse sobre los despojos y más vale tenerlo claro. Aunque quizá la crisis sirva a algunos socialistas para descubrir su ser podemita que aventuró Fernández.

**M. CUART Cuanto menos está feo, y se les puede volver en contra. Entre bomberos no se pisan la manguera**

► Ofrecerte en público a 'acoger' a la militancia de tu socio de gobierno por su crisis a nivel nacional, cuando en Balears se pone a tu lado en la línea progresista, está cuanto menos feo. Ni Més ni Podemos son una balsa de aceite, y el PSOE no se ha aprovechado de sus zozobras. No vale todo por un arañar un voto, entre bomberos no se pisan la manguera.

FORO Y ENCUESTA DEL LECTOR

PROPUESTA DE LA SEMANA

**¿Cree que ha hecho bien Pedro Sánchez en dimitir tras la crisis del PSOE?**

► El secretario general del PSOE ha dimitido después de que 17 miembros de su ejecutiva dejasen sus cargos y que el comité federal rechazara un congreso extraordinario.

Para participar: [www.diariodemallorca.es](http://www.diariodemallorca.es) o por email: [foro.dm@epi.es](mailto:foro.dm@epi.es). Los resultados y las opiniones se publicarán los domingos

## NO COLÓ



Javier Neira

Las fuerzas armadas de Colombia, con ayuda de EE UU, pueden acabar con las FARC en quince días. No exagero. Recuerden aquella operación "Tormenta del desierto" contra el ejército de Saddam Hussein, el sexto del mundo. Lo liquidaron en 72 horas. Como aquí, la Guardia

**El mantra de la paz no ha engañado a los colombianos: quieren que los narcoguerrilleros vayan a la cárcel**

Civil puede acabar con la ETA en una semana. Y que no aleguen fantasmagorías tal que esa selva colombiana porque gracias a las nuevas tecnologías los narcoguerrilleros, aún escondidos en lo más profundo de la madre naturaleza, están localizados uno a uno y con un error de más menos cinco metros.

Lo que ocurre es que desde Westfalia las victorias son tan problemáticas como las derrotas. Mejor mantener el estatu quo, bajo presión, claro, y en tal escena-

rio establecer pequeñas ventajas. O no tan pequeñas. Está muy bien explicado en el último libro de Kissinger.

► **Los ciudadanos, que no saben** de las sutilezas de Mazarino y sus epígonos, votaron a favor de la dignidad, de la justicia y de la libertad en el referéndum del pasado domingo. Nueva prueba, tras el Brexit, del abismo entre la gente y la casta.

Leo en la red: "¿Dejan las armas? No. ¿Pagan con cárcel? No. ¿Devuelven la plata? No. ¿Piden perdón? No. ¿Reparan a las víctimas? No. ¿Dejan el narcotráfico? No. ¿Serán extraditados? No". Pues no. Santos se acogió al mantra de la paz como en su día Franco o, también, Stalin y sucesores: en la URSS existía, atención, un ministerio de la Paz. Típica salida de pata de banco que ya no cuela. Ni siquiera en Ferraz se atreven a crear una vocalía pacifista.